

Naslov — Address
NOVA DOBA
623 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio
(Tel. HENDERSON 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO AMERISKE BRATSKE ZVEZE — OFFICIAL ORGAN OF THE AMERICAN FRATERNAL UNION

Američka bratska zveza je naša,
Amerika je naša, obramba Amerike je
naša in tudi pri osveti za Pearl Harbor
bomo imeli mi naš del!

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of March 3rd, 1870. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925

NO. 8. — ŠT. 8.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, FEBRUARY 25 — SREDA, 25. FEBRUARJA, 1942

VOL. XVIII. — LETNIK XVIII.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

PREDSEDNIKOV GOVOR
Na praznik Washingtonovega rojstnega dne je predsednik Roosevelt v svojem govoru, ki je bil po radju oddajan v vse dežele sveta, pozival Američane, da naj ne zamudijo niti enega delavnega dne pri delu, ki je potrebno za nadaljevanje vojne in končno zmago, da naj ne zamejajo nikakih posebnih privilegijev niti kot posamezniki niti kot skupine, in da naj brez godnjanka pozabijo na nekatere udobnosti, katerim se morajo zavestiti, ki širijo izmišljotine in direktne laži z ozirom na potek vojne. Dejal je, da vlada v Washingtonu obvesti narod o vsem; zadrži le take vesti, s katerimi bi se mogel okoristiti sovražnik. Pohvalil je hrabrost generala MacArthurja na Filipinah in hrabrost ruskih artilerijskih držav v boju izjavil, da Amerika z nezvezničkimi državami bo izšla uspešno iz te vojne, toda pred vsem in za desega tega bodo potrebe še velike žrtve.

VOJNA NA PACIFIKU
Ameriška in filipinska posadava na filipinskem otoku Luzonu vedno drži svojo utrjeno položaj nedaleč od Manile in dosedaj uspešno odbila vse japonske napade. To klub silni angloži so izgubili vso Manoben s trdnjavo Singapur. Glavno japonsko bojevanje vrši se na holandske vzhodnoindoneške otoke Borneo, Sumatra in druge. Zavezniški postaja močnejši, posebno v drugih letih in drugih krajih. Ako Japonska zavzame Japana, bo odprta pot proti Australiji. Nekateri eksperci so, da bodo zaveznički vsemi branili Javo.

POMORSKE BITKE
Konci zadnjega in v začetku tedna so se na morskih poteh vodijo proti važnemu Javi, vršile večne bitke med japonskimi konvoji in ameriškimi in holandskimi jedinicami. Američani in Holandci so napadali Japonce z letali in velike izgube. Višina izgub za enkrat še ni natančno znana, toda poroča se, da bodo potopljenih od 18 do 20 japonskih vojnih in transatlantskih ladij.

Z RUSKE FRONTNE
Najbolj razveseljive vesti prihajajo z ruske fronte. Rusi počeli so napadati Nemce stalno nazaj na vsej dolgi fronti. Po nekod je zavzelo ozemlje počasno, potem pa so potisnili Nemce do nekem kraju že prodrli do Latvije, ki jo imajo zasedeno. Nemei, na drugem kraju so oddaljeni le še 75 milijonov km. Na Krimu so pričeli Rusi z velikimi ofenzivami, ki so že ruski uspehi zavzeto ozemlje, zato je vsej dolgi fronti. Na Krimu so zavzeli v Južni Ameriki in v Liberiji. Istonko ima také plantaže v Braziliji Henry Ford. Prvi tozadveni Fordov poskus se ni obnesel, pozneje pa uspevajo. Značilno je, da gumijevce nasade v Južni Ameriki, to je v domovinskih mestih. Menda najbolj odporno drevo proti dimu, prahu in mrčesom je za mesta

(Dalje na 4. strani)

IZGUBLJENI SINOI SE VRAČAJO

Bolj pravilen naslov tega članka bi prav za prav bil: povratek izgubljenih sinov. Ti izgubljeni sinovi Amerike, ki so se vrnili ali se vračajo domov, so krompir, puran in gumijevci. Kolikor moremo posneti iz raznih zgodovinskih podatkov, so tako prurane kot krompir zanesli v Evropo Španci, po vsej priliki nekje iz Mehike ali Centralne in Južne Amerike. Niti puranov niti krompirja niso poznali v Evropi pred odkritjem Amerike. Zanimivo pa je, da so bili v sedanje Zedinjene države udomačeni purani vpeljani po zgodnjih belih priseljencih iz severne Evrope. Istotako je prišel v Zedinjene države krompir iz Evrope, menda iz Anglije in Irkske, ker se ta gomolj še zdaj ponekad imenuje Irish potato. Toda domovinska dežela krompirja je bila Amerika.

Tretji ameriški sin, ki je jake napredoval v tujini, je gumijevci, to je drevo, iz soka katerega se izdeluje surovi gumij, ki je podlaga naših avtomobilskih pnevmatik in drugih gumijastih izdelkov. Prvotna domovina gumijevca, ki se znanstveno imenuje "hevea," je Južna Amerika, posebno Brazilija. V tamkajšnjih pragozdih še zdaj raste mnogo gumijevgev drevja, ki pa se do zadnjega časa ni dosti izkoristilo, deloma vsled oddaljenosti od trgovskih središč, deloma vsled borne količine pridelka, deloma iz drugih vzrokov. Vsekakor je prvotno ves gumij v svetovno porabo prihajal od tam.

Holandski in britiški plantažniki v Holandski Vzhodni Indiji, na Malaji in v Indokini pa so zgodaj spoznali veliko važnost gumijevca in so ga pričeli saditi in kultivirati v omenjenih tropiskih krajih. Gumijevci se je v tistih krajih hitro udomačil in je pri dobri negi kmalu začel prinašati lepe dohodke. Iz kulтивiranih nasadov je bilo mogoče dobiti dovolj dobrega gumija, in tako je gumijeva industrij v Južni Ameriki skoro zaspala. Zedinjene države, ki izmed vseh držav na svetu potrebujejo največ gumija, so zadnja desetletja importirale večino to važne surovine iz Malaja, Indokine in Holandske Vzhodne Indije, to je od one strani Pacifika, kjer v tem času divja vojna.

Gumij se iz divjih gumijevih dreves v Južni Ameriki še vedno ne neke mere pridobi, toda tamkajšnji pridelek je do sedaj pokrival le kakih 10 odstotkov svetovne porabe. Ni dvoma, da se bo vsled spremenjenih razmer proizvodnja tamkajšnjega gumija dvignila, toda še dolgo ne bo zadostovala potrebam. Pojedelski departement Zedinjenih držav je lansko leto s sodelovanjem 12 latinskih republik pridelal z nasadi gumijevca v primernih krajih tropskih Amerike. Seveda bo vzel več let, predno bodo ti nasadi gumijevca, če bodo uspešni, prinašali kaj dosti pridelka. Firestone Company ima že nekaj priljivo uspešnih plantaž gumijevca v Južni Ameriki in v Liberiji. Istonko ima také plantaže v Braziliji Henry Ford. Prvi tozadveni Fordov poskus se ni obnesel, pozneje pa uspevajo. Značilno je, da gumijevce nasade v Južni Ameriki, to je v domovinskih mestih.

Na splošno velja pravilo, da drevesa, kakršna rasto v kakem kraju po farmah in v gozdih, uspevajo tudi pri domovih. Toda vsa taká drevesa ne prenesajo dima in prahu velikih industrijskih mest. Menda najbolj odporno drevo proti dimu, prahu in mrčesom je za mesta

(Dalje na 2. strani)

DREVEZA ZA SENCO

Zeleno drevo pri hiši, pa naj bo v malih rudarskih naselbini ali v velikem industrijskem mestu, ne daje samo zašljene hladilne sence v vročem poletju, ampak diha tudi neko domačnost in krasni okolico. Slovenci, ki smo priselili v to deželo, smo pričeli večinoma v podzemljju, in nam je kot takim družba senčnih dreves še posebno ljuba. Zarato je malo domov v tej deželi, ki jih lastujejo Slovenci, ki ne bi bili vsaj deloma zasenčeni od lepotilnih ali sadnih dreves.

Drevo, ko je enkrat posajeno, ne potrebuje velike nadaljnje oskrbe, razen zalivanja v hudi suši, posebno v prvem letu po posaditvi. Drevesa se lahko sadijo do pozne jeseni do pomlad, dokler ne začne drevesno popanje poganjati. Takrat drevesa "spijo" in lažje prenesejo presajanje. Prvi pogoj saditve je, da zemlja ni zmrzla ali premokra. Dalje je važno, da se drevesa ne sadijo bolj globoko kot so rastla prej. Jama za posaditev mora biti dovolj široka, da se korenine razprostro po isti. Debeli korenine niso važne, toda važne so drobne koreninice, ker je podlaga naših avtomobilskih pnevmatik in drugih gumijastih izdelkov. Prvotna domovina gumijevca, ki se znanstveno imenuje "hevea," je Južna Amerika, posebno Brazilija. V tamkajšnjih pragozdih še zdaj raste mnogo gumijevgev drevja, ki pa se do zadnjega časa ni dosti izkoristilo, deloma vsled oddaljenosti od trgovskih središč, deloma iz drugih vzrokov. Vsekakor je prvotno ves gumij v svetovno porabo prihajal od tam.

Najbolj pravilno balanceirano hrano dobivajo ameriški vojaki, kar potrebuje tudi njihovo dobro zdravstveno stanje. Hrana povprečnega ameriškega vojaka na teden je sledenje: štiri funte in šest unč sveže govedine; 14 unč perutnine; en funt in 12 unč sveže svinjine; 9 funtov in 3 unč sveže in konzervirane zelenjave; en funt žitaric in posušene zelenjave; dva funta svežega in konzerviranega sadja; 14 unč kave in 7 jajc. K temu pride še kruh, mleko, sir itd. Vojaška uprava izda povprečno 21 centov za vsako kosilo ali oziroma razredki, kajti drevo je pri presajjanju gotovo izgubilo nekaj korenin in spopetka ne more rediti prevelike družine. Za saditev so najbolj priporočljiva mlada drevesa. Čim mlajše je drevo, tem rajši se bo prijelo in se prilagodilo novim razmeram.

Vrstne drevese, ki uspevajo v kakem kraju, se seveda ravnajo podnebju. Medtem, ko na jugu uspevajo palme, vedno zelené magnolije in mnoge druge drevesne vrste, je v naših državah skrajnega severa izbirajo drevese omejene na lipe, topole in morda še par drugih. V severnem delu države Ohio dobro uspevajo platane ali sikamore, raznih vrst javori (maple), katalpe, bresti (elm), tulipanovi, divje črešnje, lipe in več drugih. V krajih srednjega zapada, kjer je podnebje bolj prerijsko, ne uspevajo javori, toda obnesejo se katalpe in topole. Sploh rastejo topole skoro povsod, kjer dobitjo le nekoliko vlage, brez oziroma na zimo in vročino. Ni pa jih priporočljivo saditi blizu cevi vodnih napeljav, ker korenine istih dostikrat zaidejo v take cevi in kanale ter jih zamašijo ali poškodujejo. Lipe uspevajo vse do severnih držav daleč na jug; drevesničarji jih imajo različnih vrst, tudi take, ki ne rastejo previsoke in so vsled tega primerne za male domače vrtovte.

Na splošno velja pravilo, da drevesa, kakršna rasto v kakem kraju po farmah in v gozdih, uspevajo tudi pri domovih. Toda vsa taká drevesa ne prenesajo dima in prahu velikih industrijskih mest. Menda najbolj odporno drevo proti dimu, prahu in mrčesom je za mesta

LJUDSKA PREHRANA

V Zedinjenih državah se pridelata mnogo več živeža kot ga more prebivalstvo porabi. Previšek se je v normalnih časih eksportiral v razne dežele in zemstva, danes pa je pošiljan eksportiral v razne dežele in zemstva, danes pa je pošiljan v Anglijo. Klub obilici živeža v deželi pa je po mnenju izvedencev mnogo prebivalstev Zedinjenih držav podhranje. To se je pokazalo tudi pri novačenju prvih registrancev, ker jih je bilo mnogo odklonjenih zaradi posledic podhranja.

Vzrokova za preslabo prehrano prebivalstva v deželi, kjer je živil v obilici, je več Eden teh vzrokov je nedvomno revščina gospodarstva v deželi. Prenizi dohodki in prevelike družine. Drugi važni vzrok podhranja je nepravilno balanciranje jestvin. To se najde med mnogimi farmerji, ki se pečajo z ene vrste pridelki. Imajo morda dovolj za jesti, toda premašajo spremembe v dijeti, da bi dobiti razne snovi, ki jih potrebuje za zdravo vzdrževanje. Mnogi drugi, ki živila kupejo, tudi grešijo proti pravilni balanci jestvin, bodisi vsled nevednosti, bodisi vsled brezbrinosti, dasi bi njihovi dohodki zadostovali za dobro prehrano.

Z ozirom na ljudsko prehrano potrebuje ta dežela ne samo izboljšanje našega gospodarskega sistema, ampak tudi tozadvene izobraze.

Najbolj pravilno balanceirano hrano dobivajo ameriški vojaki, kar potrebuje tudi njihovo dobro zdravstveno stanje. Hrana povprečnega ameriškega vojaka na teden je sledenje: štiri funte in šest unč sveže govedine; 14 unč perutnine; en funt in 12 unč sveže zelenjave; dva funta svežega in konzerviranega sadja; 14 unč kave in 7 jajc. K temu pride še kruh, mleko, sir itd. Vojaška uprava izda povprečno 21 centov za vsako kosilo ali oziroma razredki, kajti drevo je pri presajjanju gotovo izgubilo nekaj korenin in spopetka ne more rediti prevelike družine. Za saditev so najbolj priporočljiva mlada drevesa. Čim mlajše je drevo, tem rajši se bo prijelo in se prilagodilo novim razmeram.

Vrstne drevese, ki uspevajo v kakem kraju, se seveda ravnajo podnebju. Medtem, ko na jugu uspevajo palme, vedno zelené magnolije in mnoge druge drevesne vrste, je v naših državah skrajnega severa izbirajo drevese omejene na lipe, topole in morda še par drugih. V severnem delu države Ohio dobro uspevajo platane ali sikamore, raznih vrst javori (maple), katalpe, bresti (elm), tulipanovi, divje črešnje, lipe in več drugih. V krajih srednjega zapada, kjer je podnebje bolj prerijsko, ne uspevajo javori, toda obnesejo se katalpe in topole. Sploh rastejo topole skoro povsod, kjer dobitjo le nekoliko vlage, brez oziroma na zimo in vročino. Ni pa jih priporočljivo saditi blizu cevi vodnih napeljav, ker korenine istih dostikrat zaidejo v take cevi in kanale ter jih zamašijo ali poškodujejo. Lipe uspevajo vse do severnih držav daleč na jug; drevesničarji jih imajo različnih vrst, tudi take, ki ne rastejo previsoke in so vsled tega primerne za male domače vrtovte.

Na splošno velja pravilo, da drevesa, kakršna rasto v kakem kraju po farmah in v gozdih, uspevajo tudi pri domovih. Toda vsa taká drevesa ne prenesajo dima in prahu velikih industrijskih mest. Menda najbolj odporno drevo proti dimu, prahu in mrčesom je za mesta

(Dalje na 2. strani)

KDO JE POMEHKUŽEN?

Američanom zunanjim svet rad očita, da so pomehkuzeni, ker da žive v izobilju in se vdajajo veseljenju. Res je, da je živiljenjski standard povprečnega Američana znatno višji kot živiljenjski standard povprečnega Evrope, in da si Američani radi privoščijo veseljenja in različnih živiljenjskih udobnosti. Na drugi strani je pa tudi res, da Američani trdo delajo in da se ne strašijo dolgih ur napora. Nobeno delo in nobeno podvzetje jim ni pretežko. Česar se Američani lotijo, tudi izvedejo.

Vsi vemo, da so Američani na splošno miroljubni in tolerantni ljudje. Na živiljenje gledajo odlepše strani in nikomur ne zavida blagostanja. Lahko se trdi, da Američani privoščijo vsem ljudem sveta, da bi živili v izobilju in blagostanju. Američani se ne razjezijo zlepja, toda, kadar se razjezijo zares, gorie nasprotniku. Mnogi se še spominjam poročil, kako junashko in s kakim preziranjem nevarnosti so se ameriški vojaki borili na francoski fronti v zadnjih svetovnih vojnah. Poveljniki so jim moralni dostikrat braniti, da se niso izpostavljeni prevelikim nevarnostim. Fantje so enostavno videli pred seboj resno delo in so bili odločeni, da ga izvedejo do uspešnega zaključka. Naši bojevniki v svetovni vojni so odločili zavezniško zmago. Žal, da so domači politiki potem prepričali, da ta zmaga ni bila izrabljena tako, da bi bila zasigurala trajen mir.

Mlajša ameriška generacija, ki so jo sile razmer potegnile v sedanjo svetovno vojno, dela vso čast svojim prednikom. Presenečenja na Havaju so bili krivi zahrbtni Japonci, ki so napadli pred napovedjo vojne, in pa preveč zaupljivi poveljniki, ki niso skrbeli, da bi bila obramba v dovoljni pripravljenosti. Toda, ko je po zmešnjavi prvega presenečenja stopila obramba v akcijo, se je takoj v številnih primerih pokazalo tipično ameriško junaštvo. Na primer, letalski častnik Colin Kelly je z letalskimi bombami pogrenil veliko japonsko vojno ladjo, čeprav se je zavedal, da ga bo izvedejo do uspešnega zaključka. Naši bojevniki v svetovni vojni so odločili zavezniško zmago. Žal, da so domači politiki potem prepričali, da ta zmaga ni bila izrabljena tako, da bi bila zasigurala trajen mir.

Ta nenavadna vrsta rokovnjaštva je v devetnajstem stoletju doživelvaše drugačne čase. Za časa Obrenovića je zatiran kmečki živelj v Srbiji porajal prave rokovnjače, ki so razsajali po planinah Rudnik, Homolje, Kucaj in Jahor. Srbski pesnik Janko Veselinović je o tem delovanju napisal knjigo, ki jo prištevamo med najboljša dela srbske književnosti...

V začetku XX. stoletja je četniško bojevanje spet postalno za zgodovino srbskih krajev. V Južni Srbiji so se srbski in bolgarski "komiti" krvavo borili proti Turkom, a pozneje med sabo. To vojskovanje je preživel dobitno dobo turškega gospodarstva in trajalo vse do nekaj let nazaj. Takrat so "komiti" VMRO-a Vanča Mihajlova vršili redne napade na jugoslovansko ozemlje, pomagajoč Mussoliniju in Italiji in bolgarski vladajoči strupi. Tako je četniško bojevanje vedno bilo pomembno za politično zgodovino Balkana in zlasti Srbije.

Aprila 1941 so nacijske oklopne enote pregazile Jugoslavijo. Mnogim tujim opazovalcem se je zdelo, da zasedni stroj deluje točno, kot povsod drugod. To je trajalo

DOPISI

(Nadaljevanje z 2. strani)

Glavno je, da povsed zahtevate znamke, jih shranite in dozavite v Slovenski narodni muzej.

Slovenski narodni muzej se dan takoj nujno potrebuje nekaj razstavnih omar, katere pa morajo biti narejene nalašč za posebne potrebe. Te omarne bodo kompaktne, moderne in tak način narejene, da bo "show case", ob straneh obe strani pa police z vrati, kjer se bodo hranili razni slovenski časopisi in revije, vezani v knjige. Take reči pa stanejo in v našem slučaju se potrebuje za enkrat najmanj \$500.00, da moremo naročiti te reči. Za vezavo listov in drugih malenkosti, imamo denar, nimamo pa za opravje, brez omar pa ne moremo izdati zbiranih reči.

Blaga je veliko zbranega v knjigah, ki je vse tako zanimivo, zato nujno potrebujemo razvorne omare, da v njih razvrstimo in razložimo reči za o-

Zato vsi, ki ste voljni kaj posvetek v ta namen, pošljite vaš posvetek v obliku gotovine ali "sales tax" v Slovenski dom, 6409 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Erazem Gorshe,

tajnik - arhivar.

Center, Pa. — Iz naše naselbini se malokdaj kaj sliši v prosti, zato naj jaz nekoliko znam, kako se imamo. Zato smo dobro preskrbljeni, imamo kar tri društva, kar precej za tako malo naselbino. Pri starem društvu št. 33 smo bolj v defenzivni in gomo prepričamo naše poslovne angloško poslujočemu Center Ramblers, št. ABZ, ki priljubljen dobro namuje. Za leto 1942 je prevzel novo pri omenjenem društvo Paul J. Obllock, 2. glavni predsednik ABZ. Upam, da d njegovim vodstvom društvo bo napredovalo. Ko sed nekaj tedni to društvo veselico v Slovenskem dobro Centru, je bila ista nedelja dobro obiskana, in da je bil tudi finančni zadovoljiv.

Društvo št. 33 ABZ so bili leta 1942 izvoljeni vsi odborniki. Menda so prisli do prepričanja, da starci odborniki še naj-

Navedeno poročilo ponovno dokazuje, da se smrt ne ozira na starost niti na telesno moč, in pobira svoje žrtve, kjer pa tudi v razvedrilo vsem, poleg tega pa so tudi v utehu družinam, ki imajo svoje sinove v vojaški službi.

Naši domovi postajajo pusti in dolgočasni po odhodu mladi.

Marsikater mati se morda zmoti in postavi krožnik na mizo za sina, ki že uživa vojaško menažo, nakar se zave in ga solznih oči odstrani. Tudi dollarje, ki jih je sin prinesel domov na plačilni dan, se nedvomno tu in tam pogreša. Pologama pa se bomo vsemu temu privadili in življenje bo teklo spet kolikor toliko normalno. Naša želja je in bo, da bi kmalu prisel dan, ko bodo naši ameriški fantje obračunali s kriminalno in roparsko sodrugo na Pacifiku in v Evropi. Če jih bo nedvomno še bolj imeli znano depresijo in pričakovanje delostnosti v boljšega počuti.

To našo naselbino je bolj težko najti, če voznik nima načasnih navodil. Imeli smo že dosti obiskovalcev, pa tudi dosti pritožbo rojakov, kako da leč na okoli so se vozili, predno našli naši naselbini.

Center je 15 milj od Pittsburgha, računano od postaje Pennsylvania zeleznice, proti vzhodu ali proti Exportu. Od tam naj voznik vzame Baum Boulevard proti East Liberty in tam bo našel državno cesto št. 80. Ta cesta vodi skozi Center proti Indiani. Iz Pittsburgha do Indiana je okrog 55 milj. Za naše rojake, ki potujejo skozi Pittsburgh in so namenjeni obiskati Center, je najbližja pot preko Butler St. Od tam do Centra je 9 milj in se razdaljo lahko prevozi v 20 minutah. Na Butler St. biva dosti Slovencev,

opremili, imamo moderno kurjavo, električno hladilnico za steklenice, kakor tudi novi hladilni sistem za sodčke, tako, da imamo dobro pivo vedno na "čepu." Seveda nam še dosti manjka, če bi hoteli vse moderno opremiti. Vsaka izboljšava temu Center Road. Ta cesta je okrajna in nima številke. Iz Turtle Creeka na Center je okrog 6 milj. To sem napisal, ker imam dosti časa in pa ker bo mogoče kakemu rojaku prav prišlo, če bi se namenil na obisk k nam.

Za božič in novo leto sem prejel mnogo voščilnih kartic, za katere se vsem najlepše zahvaljujem. Dasi so si te kartice medsebojno podobne, so bile poslane z dobrimi namenom in iz prijateljskih rok, zato jih visoko cenim. Vse so mi voščile srečo, toda kmalu po novem letu se nisem nič kaj srečnega počutil, ker je kazalo, da bosta moral kar dva iz naše družine iti služit strica Sama. Na naši komisiji pa jima je bilo povedano, da za enkrat bo poklican v vojaško službo le eden, drugi pa naj ostane doma. Tako je mlajši sin John prevzel vojaško dolžnost in odšel že drugo jutro.

Ne morem se načuditi, kaj je bilo vzrok, da je fant odhalil v armado s tako lahko dušo in veseljem. Saj mu doma ni bilo niti slabega, imel je primerno delo in zasluge in skoraj čisto nov avtomobil, pa ga nikdar nisem videl tako veselega kot na večer pred njegovim odhodom. Zjutraj se je hitro napravil, skrbec, da ne bi bil prepozen, se hitro poslovil od nas in nato še od svojega dobrega prijatelja Ziga, in jasnegra obraza odšel v jutranji mraz, ki so ga toplomeri označevali pod številko. Komšti Ziga še vedno žaluje za njim. Prepičan sem, da bo fant dober vojak strica Sama. Najprej je bil poslan v New Cumberland, Pa., nato na Jefferson Field, Mo., od tam pa nekam v Illinois. Kje bodo njegove naslednje postojanke, ne vem.

Dosedaj imamo edinega slovenskega dopisnika v armadi našega sobrata Toneta Drenika iz Cleveland. On nam večkrat napiše zanimive reči iz vojaškega življenja, ki jih gotovo tisočim napisam, rojakov z zanimanjem čita, kot jih jaz. Rad bi ga osebno poznal in mu stisnil roko ter se mu zahvalil za njegove članke. Cestitam mu k njegovemu povisjanju v korporala in upam, da nam še večkrat kaj napiše iz vojaškega življenja. Taka poročila so v razvedrilo vsem, poleg tega pa so tudi v utehu družinam, ki imajo svoje sinove v vojaški službi.

Naši domovi postajajo pusti in dolgočasni po odhodu mladi. Marsikater mati se morda zmoti in postavi krožnik na mizo za sina, ki že uživa vojaško menažo, nakar se zave in ga solznih oči odstrani. Tudi dollarje, ki jih je sin prinesel domov na plačilni dan, se nedvomno tu in tam pogreša. Pologama pa se bomo vsemu temu privadili in življenje bo teklo spet kolikor toliko normalno. Naša želja je in bo, da bi kmalu prisel dan, ko bodo naši ameriški fantje obračunali s kriminalno in roparsko sodrugo na Pacifiku in v Evropi. Če jih bo nedvomno še bolj imeli znano depresijo in pričakovanje delostnosti v boljšega počuti.

To našo naselbino je bolj težko najti, če voznik nima načasnih navodil. Imeli smo že dosti obiskovalcev, pa tudi dosti pritožbo rojakov, kako da leč na okoli so se vozili, predno našli naši naselbini.

Center je 15 milj od Pittsburgha, računano od postaje Pennsylvania zeleznice, proti vzhodu ali proti Exportu. Od tam naj voznik vzame Baum Boulevard proti East Liberty in tam bo našel državno cesto št. 80. Ta cesta vodi skozi Center proti Indiani. Iz Pittsburgha do Indiana je okrog 55 milj. Za naše rojake, ki potujejo skozi Pittsburgh in so namenjeni obiskati Center, je najbližja pot preko Butler St. Od tam do Centra je 9 milj in se razdaljo lahko prevozi v 20 minutah. Na Butler St. biva dosti Slovencev,

operiran. Zdaj mi je neki specjalist rekel, da mi more s ponovno operacijo izboljšati vid, da bom videl do 50%, toda priti moram do njega v New York. On je menda edini specialist, ki zamore izvesti tako operacijo. Zato je tudi on moje edino in zadnje upanje, da mi vsaj deloma vrne vid. Ako se mi vid izboljša, bom spet lahko odšel delati; delo mi je že obljudljeno za ta primer.

Nesreča me zadnja leta ne prestano zasleduje. Brez dela sem bil več kot dve leti. Nato mi je obolel sin Johnny English, bivši delegat mladinske konvencije, za hrbteničnim rakanom. Zdravnikom je bil njenova bolezen nekaj izrednega, toda pomagati mu niso mogli; fant je umrl. O tem je bilo svetovno poročano tudi v Novi Dobi. Sedem mesecov po sinovki smrti sem bil pa še jaz poskodovan kot gori omenjeno.

Šel bi rad do specijalista, da mi z operacijo vrne vid, če je že mogoče. To pa stane denar in jaz ga nimam. Obračam se torek do bratov in sester v Ameriški bratski zvezi, da bi mi v tem težavnem položaju pomagali, bodisi kot posamezniki, bodisi potom društvo. Vsak najmanjši dar bo hvaležno sprejet in za vsak cent se že v naprej iskreno zahvaljujem. Vsi prispevki naj se pošljajo na naslov: "John English, 2222 So. Drake Ave., Chicago, Ill."

Dokončno je bil še zdrav v vojaško službo le eden, drugi pa naj ostane doma. Tako je mlajši sin John prevzel vojaško dolžnost in odšel že drugo jutro. Ne morem se načuditi, kaj je bilo vzrok, da je fant odhalil v armado s tako lahko dušo in veseljem. Saj mu doma ni bilo niti slabega, imel je primerno delo in zasluge in skoraj čisto nov avtomobil, pa ga nikdar nisem videl tako veselega kot na večer pred njegovim odhodom. Zjutraj se je hitro napravil, skrbec, da ne bi bil prepozen, se hitro poslovil od nas in nato še od svojega dobrega prijatelja Ziga, in jasnegra obraza odšel v jutranji mraz, ki so ga toplomeri označevali pod številko. Komšti Ziga še vedno žaluje za njim. Prepičan sem, da bo fant dober vojak strica Sama. Najprej je bil poslan v New Cumberland, Pa., nato na Jefferson Field, Mo., od tam pa nekam v Illinois. Kje bodo njegove naslednje postojanke, ne vem.

RACUN

Skupni dohodki od plesa	\$1,393.00
Skupni stroški od plesa	521.07
Cisti preostanek	\$ 871.93
Castitke roj. dnevu predv. v zlepkah skupno	38.00
Castitke roj. dnevu predv. na polah	15.60
Darovano v nabiralnike skupno	81.49
Skupni preostanek	\$1,007.02
Plaćano na račun dvorane za prihodnje leto	7.00
Poslano skladu otroške paralize	\$1,000.02

Poročilo sestavljeno po tajnikom odbora, Miss Anna S. Trahan, ter načrtno pregledano in potrjeno po spodaj podpisanim finančnim odboru za Rooseveltov ples:

Josephine Zakrajsek, Joseph Okorn, Irma Kalan, Anne Trahan.

PRIPOMBA UREDNISTVA: — Gori priobčena prošnja bratja Johna Englisha je uradno potrjena kot resnična s podpisimi društvenih uradnikov in pečatom društva Liberty Bell, št. 70 ABZ, v Chicagu, Ill. Prošnja je bila tudi odobrena v glavnem uradu Ameriške društvene zveze.

Cleveland, Ohio. — Priznanje in zahvala. — Na rojstni dan našega predsednika Roosevelta je naš slovenski in jugoslovanski narod ponovno pokazal sočutje napram tisočerim nesrečnim otrokom, ki trpe na kruti bolezni otroške paralize.

Bila je to tretja prireditev, od katere je bil izročen čisti preostanek narodnemu skladu otroške paralize, kar spričuje spodaj priobčeni račun. Ta samaritarna prireditev nadkrijuje vse prejšnje finančno in moralno. Vsak izmed udeležencev je bil zadovoljen z lepo urejenim programom in dobro posrežbo in zopet je srečal na temu se stanku svojega starega prijatelja.

Cleveland, Ohio. — Priznanje in zahvala. — Na rojstni dan našega predsednika Roosevelta je naš slovenski in jugoslovanski narod ponovno pokazal sočutje napram tisočerim nesrečnim otrokom, ki trpe na kruti bolezni otroške paralize.

Uniontown, Pa. — Člane in članice društva Sv. Roka, št. 55 ABZ, obveščam, da je dobra sreča pomežnikila sestri Mary Ribich v Star Junction, Pa., in ji naklonila lep radio. Pri tej priliki se želim zahvaliti vsem našim aktivnim članom in članicam, ki se trudijo za napredovanje.

John Gornik, predsednik.

Uniontown, Pa. — Člane in članice društva Sv. Roka, št. 55 ABZ, obveščam, da je dobra sreča pomežnikila sestri Mary Ribich v Star Junction, Pa., in ji naklonila lep radio. Pri tej priliki se želim zahvaliti vsem našim aktivnim članom in članicam, ki se trudijo za napredovanje.

Verjamem, de financar in se zasmije prav na široko. "Zdaj pa lahko zaprete svoja kovčka."

Vsa preiskava ni trajala niti

20 minut in prišel je čas, ko je

bilo treba misliti na slovo. Sti-

nemo si še enkrat roke in naša

pota so šla vsaksebi ter nas raz-

kropila širok po Jugoslaviji.

Ostat sem sam, pa sem začel

premisljati, kam bi mo bil

najbolje kreniti. V tem premis-

ljevanju pride pred pisarno

francoske plovne črte, kjer se

nenadoma ustavi pred mano av-

to, nakar nekdo iz njega zavpi-

je: "Zivel Andro, živel Spolar!"

V tistem hipu se v resnici ni-

sem mogel domisliti, kdo me

naj že pozna tukaj v Ljubljani.

In še preden sem se mogel znaj-

ti in razbrati v tistem premis-

ljevanju, stopi g. Franjo Ločni-

kar s svojo ženo iz avtomobila.

Ko smo si nekaj opomogli od

prvega presečenja, me Ločni-

karje povabila s sabo, če imam

morda kakve važne opravke v

Ljubljani. Seveda mi da na raz-

polago svoj voz, kakor sem dal

jaz svojega njemu, ko je bil

l. 1936 pri meni v Chicagu na

obisku. Jaz se poslužim njegove

pričnosti ter ga prosim, naj

me pelje v Šiško na Sarajevsko

cesto, kjer bi raj obiskal Žitni-

ka, ki je bil za botra mojim

otrokom v Chicagu. Kakor bi

trenil smo bili na cilju. Žitnik

se je neznančno začudil, ko sto-

(Dalje na 8. strani)

časopisom, ki so nam dali prostor v svojih kolonah za reklamo in vabilna na udeležbo. Prav lepa hvala vodstvu slovenskega radio programa za izvrstno apel v angleščini, kar je privabilo veliko število naše mladine. Prišršna zahvala našim slovenskim godbenikom, pevcem, pevkam, akrobatom, umetnim plesalcem; pred vsem pa gre zahvala vodstvu programa, kateri je bil ponovno izvrstno izpeljan.

"NOVA DOBA"

GLASILLO AMERISKE BRATSKE ZVEZE

Lastnina Ameriske bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlana \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN
of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.2 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XVIII. 104 ST. 8.

ZAKLJUČKI LETNE SEJE

Člani Ameriske bratske zveze, ki so se potrudili prečitati zapisnik letnega zborovanja glavnega odbora, priobčen v zadnji izdaji Nove Dobe, so se lahko prepričali, da so se glavni odborniki v polni meri zavedali velike resnosti sedanjih vojnih časov. Vojni časi niso normalni časi in v nenormalnih časih ne gredo vsakdanji posli po običajnih tarih, ampak se morajo prilagoditi izpremenjenim razmeram. To velja za posle posameznikov, kot za posle večjih ali manjših skupin in ustanov. Tudi bratske podporne organizacije niso izvzete. Na upoštevanju tega dejstva temeljijo tudi razni sklepi glavnega odbora.

Za leto 1942 je določena kampanja za pridobivanje novih članov v mladinski oddelku. Kampanja se bo vršila vse leta. Kampanja je potrebna, ker številke kažejo, da je naš mladinski oddelek v preteklem letu nekoliko nazadoval, dasi smo v celoti na članstvu napredovali. Nazadovanje v mladinskem oddelku so v glavnem povzročili prestopni mladinskih članov v odrasli oddelki. Iz tega pa zoper izhaja, da je naš mladinski oddelok dragocen rezerva, iz katere dobiva stalni in skorod edini pritok odrasli oddelku. Za pridobivanje novih članov direktno v odrasli oddelku je v teh časih malo prilik. Važno je torej, da potom te kampanje povečamo število članov mladinskega oddelka.

V tem letu ne bo mladinske konvencije, ker iz raznih vzrokov ni priporočljiva; eden teh vzrokov je, da nihče ne ve, kakšne bodo v bodočih mesecih potovale in transportacijske prilike. Razne omejitve vojnega časa so se šele pričele. Zato pa bodo za čas kampanje zvišane denarne nagrade za vse novo pridobljene mladinske člane za 50 centov na člana, brez ozira na načrt, v katerem je novi mladinski član vpisan. Poleg tega je določenih še pet posebnih nagrad v gotovini, namreč 100, 75, 50, 25 in 10 dolarjev za tistih pet društev, ki bodo tekmovali v kampanji pridobila največ novih mladinskih članov. Vse nagrade bodo po zaključku kampanje nakazane društvom.

Namesto opustitve enega ali več mladinskih asesmentov v tem letu je bilo sklenjeno, da se vsakemu članu in članici mladinskega oddelka podari za 50 centov vrednost obrambno varčevalnih znakov. Opuščeni asesmenti se hitro pozabijo in otroci sami v večini primerov nič ne vedo o njih. Obrambno varčevalne znamke, ki jih bodo člani mladinskega oddelka prejeli od Ameriske bratske zveze, pa jih bodo opozorile, da pripadajo organizaciji, ki misli tudi nanje, in jih bodo obenem navajale v varčevanju, in sicer v varčevanju tiste vrste, ki je v teh časih najbolj primerno za ameriške državljane. Ta darila bodo iz glavnega urada poslana vsem članom in članicam, ki bodo 31. marca 1942 v mladinskem oddelku.

Glavni odbor ima v smislu pravil pravico, da v času velike depresije ukine vsako financiranje športnih aktivnosti pri društvih in sme dohodke športnega sklada rabiti v drugačni podpore članstvu. Glavni odbor smatra, da je vojna najhujša depresija, ki more zadeti kako deželo, in, dasi njenih posledic za enkrat še ne občutimo prehudo, ni dvoma, da jih bomo bolj in bolj občutili v bodočnosti. Na kak način in v kakšni meri, nihče ne ve. Pravilno pa je, da smo pripravljeni. Morda bomo mogli v dogledni bodočnosti iz športnega sklada na kak način pomagati članom-invalidom, ki se bodo vrnili iz vojne, ali njihovim družinam. Morda bodo nastale druge nujne potrebe, o katerih še danes ne sanjam, in morda bomo mogli te potrebe vsaj deloma kriti iz omenjenega sklada. Glavni odbor je tudi upošteval dejstvo, da so v nekaterih krajih športne aktivnosti naših društev že zdaj ovirane zaradi vpoklica mladih članov v armado in bodo še bolj ovirane ali popolnoma preprečene v bližnji bodočnosti. Iz navedenih in raznih drugih vzrokov je glavni odbor začasno ukinil vsako financiranje drušvenih športnih aktivnosti iz športnega sklada. Ta sklep ostane v veljavju, dokler ga glavni odbor ne ukine ali izpremeni. V teku prihodnjih šestih mesecev, to je do časa, ko se glavni odbor spet sestane k zasedanju, se lahko splošna situacija zelo, zelo izpremeni. Toda, mi ne moremo preko mosta, dokler ne pridemo do njega.

Na letni seji so bili sprejeti še razni drugi zaključki, ki so zabeleženi v zapisniku in s katerimi so se člani lahko seznanili, če so se zanimali. O vsaki predloženi zadevi se je razpravljalo in vsaki so glavni odborniki posvetili svojo pozornost. Pri vsem jih je vodila želja ukreniti vse najbolje za skupno organizacijo, obenem pa tudi zavest, da je naša dežela v vojni in da bo, po vseh znakih soditi, v vojni še precej časa.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

prej zanj, kolovrat pa za njegovo sopogo. Nam se tako poročilo čudno zdi. Kar predstavljati si namreč ne moremo, da bi bila na primer Roosevelt in Churchill pri nedavnem sestanku v Beli hiši predla. Gotovo pa je, da sta kadila, prvi cigarete, drugi pa cigare. In, če gremo stvari do dna, je preja nedvomno pametnejša in koristnejša kot kajenje.

*

Tu in tam še živijo posamezni starci očanci, ki so ob začetku avtomobilske invazije prerovali, da avtomobil ne bo nikoli popolnoma nadomestil konja. Zdaj so ti očanci začarali v preoski glorijsi, ker konji se bodo spet začeli pojavljati na ameriških cestah. Ampak, da se je prerokovanje izpolnilo, je vzel 40 let in milijone Japancev.

*

Veselica v proslavo rojstnega dne predsednika Rooseveltta, ki se je 30. januarja vršila v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu, Ohio, je prinesla za fond zatiranja otroške paralize tisoč dolarjev in dva centa čista dobička. Clevelandski Slovenci smo morda v marsikatem oziru malenkostni, toda, kadar se resno zavzamemo za kako veliko reč, nismo pritlikavci. (Dobro blago se samo hvali!)

*

V listu Painesville Telegraph, ki izhaja v mestu Painesville, Ohio, je bil pretekli teden priobčen oglas sledče vsebine: "Na prodaj pet dobrih avtomobilskih pnevmatik za \$250. Avtomobil tvrdke Oldsmobil, letnica 1936, brezplačno za nameček." Kam smo prišli!

*

Iz Washingtona prihaja grožnja, da bo zaradi vojne v kratkem času skrrena izdelava godbenih instrumentov za 50 odstotkov. Tudi vojna včasih prinese kaj dobrega.

*

V listih smo čitali, da baje namerava Hitler spet poveriti vrhovno poveljstvo nemških armad na ruski fronti maršalu Brauchitschu, katerega je bil sred preteklega decembra odstavljal. Takrat je Hitler sam prevzel vrhovno poveljstvo nemških armad na ruski fronti in takrat Rusi vedno potiskajo Nemce nazaj. Morda je to diktatorja Hitlerja prepričalo, da bivši papirar in korporal Hitler še ni zrel za maršala, vsaj ne na ruski fronti.

*

Kdo dvajset let bil grdo je prepiran?

Od vseh držav kdo bil je bojkotiran?

Kdo stokrat bil je zmerjan za slabica?

Kdo bil je smatran skoro za hudiča?

Kdo bil nazvan je tolpa kmetov bednih?

Porazu kdo zapisan v šestih tednih?

Kdo nemški blitz obrnil je na robe?

Miljon kdo Nemcov je poslal po gobe?

Kdo premagljivost Nemcov je dokazal?

Kdo nacioje po zadnji je namanjal?

Kdo izpred Moskve, Tule, Kalinina

potisnil Nemce v smeri je Berlin?

Kdo Hitlerjeve pete vztrajno brusi?

Why — bratje Rusi!

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

riko in vse zaveznike, ki so v boju s silami osišča.

MACARTHUR ČESTITA

Ameriški general Douglas MacArthur, ki s peščico ameriških in filipinskih čet že nad dva meseca drži del filipinskega ozemlja blizu Manile, in je dosegel odbil vse japonske napade, je dne 23. februarja poslal brzjavne čestitke ruski armadi, ki je omenjena dne obhajala svojo 24-letnico. Med drugim je dejal, da sedanja svetovna situacija kaže, da je upanje civilizacije v zastavah hrabre ruske armade, in da se morejo štetni sedanji uspehi ruske armade na pram Nemcem med največje vojaške uspehe v zgodovini. General MacArthur je danes smatrал za prvovrstnega junaka, ker je njegova zasluga, da še vedno vihra ameriška zastava na delu Filipinov; zato je omenjena čestitka ruski armadi toliko bolj značilna.

*

Veselica v proslavo rojstnega dne predsednika Rooseveltta, ki se je 30. januarja vršila v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu, Ohio, je prinesla za fond zatiranja otroške paralize tisoč dolarjev in dva centa čista dobička. Clevelandski Slovenci smo morda v marsikatem oziru malenkostni, toda, kadar se resno zavzamemo za kako veliko reč, nismo pritlikavci. (Dobro blago se samo hvali!)

*

Najprimernejša proslava rojstnega dne očeta naše republike in njenega prvega predsednika Georga Washingtona je v nepretrganem obratu vseh vojnih industrij. George Washington nam je priboril našo svobodo in neodvisnost in naša dolžnost je, da jo ohranimo zase in naše potomce. V vojnih razmerah ni časa obhajati praznikov z brezdeljem ali počivanjem. Tako približno je izjavil Donald M. Nelson, načelnik odbora za vojno produkcijo. Sodi se, da bodo za časa vojne ameriške vojne industrije obratovale tudi ob vseh drugih narodnih praznikih, vključno na največji ameriški praznik 4. julija.

*

SLEPOTA ALI ZLOBA

Predsednik Roosevelt je pretekli teden javno okral razne "apistarje" v Washingtonu in drugod, ki protestirajo proti ameriški materialni in finančni pomoči Kitajski in Rusiji. Indirektno je izjavil, da se ravno Rusija in Kitajska v teh časih najbolj uspešno borita proti našim sovražnikom Nemcem in Japoncem in da je vsaka pomoč Kitajcem in Rusom tudi za nas same neprecenljive vrednosti.

*

VOJNA BLIZU

Sovražne podmornice postajajo vedno bolj aktívne ob atlantski obali, vse od Canade do Karibskega morja. Zadnje tedne so potopile večje število ameriških in zavezniških tovornih parnikov in obstrelevale so celo oljne naprave na holandskem otoku Aruba, ki leži v Karibskem morju, kakih 700 milj od Panamskega prekopa. V zvezi s tem se poroča, da so ameriški bombniki likvidirali več sovražnih podmornic na Atlantiku.

*

DAVCNI GLAVOBOL

Dohodninski davki od dohodkov v letu 1941 morajo biti plačani vsaj do ene četrte do 15. marca letos. Nova dočeva postava, ki se bo nanašala na dohodek tega leta, je že deloma v načrtih, vendar ne bo prišla v kongresu na razpravo pred 15. marcem, ko se bo pokazalo, koliko bodo prinesli davki po doseganjem sistemu. Vsekakor je dobro, da bodo davki prihodnjega leta znatno višji kot so letos.

*

OGROMNI IZDATKI

Zvezni kongres je dosedaj dovolil okrog 139 tisoč milijonov dolarjev za vojne namene. To je tako ogromna vsota, da si je niti predstavljati ne moremo. Vsi letni dohodki vseh prebivalcev Zedinjenih držav znašajo manj kot 100 tisoč milijonov dolarjev. Ko bo vsa dovoljena vsota izpremenjena v ladje, le-

tala, tanke, topove in stotere druge vojne potrebuščine, se bo že nekaj poznalo. Da bi le imeli dovolj časa za to.

AMERIŠKA POMOČ

Iz poročil o bojih za otoka Holandske Vzhodne Indije se da sklepati, da se tam že do znatne mere udejstvujejo Američani, posebno ameriški letalci. Koliko ameriške pomoči je dospelo tja in koliko jo je na poti, je seveda vojaška tajnost.

*

SPREMEMBA KABINETA

Ljudska kritika zaradi zadnjih angleških neuspehov na Dalnjem Vzhodu, v Evropi in Afriki je prisilila angleškega ministrskega predsednika Churchilla, da je v enem tednu dvakrat reorganiziral svoj kabinet. V novem kabinetu je več mlajših oziroma liberalnejših ministrov kot jih je bilo v starem, vendar angleška javnost še ni zadovoljna z reorganizacijo, češ, da je v novem kabinetu še vedno preveč nazadnjaških in starokopitnih torijev.

*

BRAZILIJA JEZNA

Pretekli teden je bila na Atlantiku, nedaleč od obale Virginije, potopljena brazilska potniška ladja Buarque. Posadka in potniki so se rešili, razen ene osebe. Južnoameriška republika Brazilija ni oficielno v vojni z Nemčijo, ampak je pred par tedni samo pretrgala diplomatske zveze z Nemčijo, Italijo in Japonsko. Napad nemške podmornice na brazilsko potniško ladjo je v Braziliji povzročil veliko ogroženje.

*

NEKAJ ŽE ZALEŽE

Holandske oblasti v Vzhodni Indiji poročajo, da so od začetka japonske vojne na Pacifiku do srede februarja zavezniške sile potopile skupno 182 japonskih ladij vseh vrst. Do takrat so Američani izstrelili ali uničili 422 japonskih latal. Več sto japonskih latal so poleg tega uničili tudi Holandci, Angleži, Australci in ameriški prostovoljci latalski kor na Kitajskem.

*

NAPAD NA AVSTRALIJO

Japonski latalci so dne 19. februarja prvič bombardirali avstralsko celino, in sicer pristanišče Darwin na severni obali Avstralije, ter so povzročili znatno škodo. Avstralija je v popolnem vojnem stanju. Vse prebivalstvo je mobilizirano, bodoči v vojaških edinicah, v vojnih industrijah ali v drugih panogah, ki so za obrambo potrebljani.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

AFU on Wartime Basis

Tremendous responsibilities—to our members and our United States—during this momentous war crisis was undoubtedly the uppermost thought in the minds of our American Fraternal Union's Supreme Board when they met in annual session at the Home Office in Ely, Minn., Feb. 9 through 11th. Although a number of our members may not realize it at this point of events, war times are not normal times. To those fathers and mothers who have sons in the service of their country, the realization that we are in war, and that we must share in making sacrifices along with our soldiers at the front is stark realism.

Minutes of the momentous sessions were published in Slovene in last week's edition of Nova Doba. The English translation is expected to be ready in the very near future. They reveal that our Supreme Board realizes that neither fraternal societies continue on usual routine but must firmly and reservedly look into the future with careful scrutiny and go along with the times with an eye to the continued future welfare of its members.

National criticism has been directed upon the Nation's population recently to the effect that they do not take the war, critical as it is, seriously enough. We have been called to cooperate and to sacrifice. To exemplify this situation we recall a cartoon appearing in one of the Cleveland, Ohio, daily newspapers showing a bank with revolving door entrances. Entering is depicted a line of patriotic people intent on purchasing Defense Bonds and Stamps. Leaving it shows the same people joining the other line, cashing the bonds in for money.

Members of Fraternal Societies are not exempt from going on Wartime basis. On the other hand, these people should be the first to set an example of loyalty and sacrifice to their country by cooperating to their best extent to assist their government in the fight for ultimate victory. By sacrificing time and money now, we shall be able to retrench ourselves for whatever the future holds in store.

With this feeling in their minds, the Supreme Board tackled important business at their annual session in serious Wartime spirit.

Campaign Opened Jan. 1, 1942.

A membership campaign to enroll new members into Juvenile Department was inaugurated at this session, opening was retro-active from Jan. 1st, 1942, and it will continue to the end of the year.

Several reasons stress the importance of the campaign. First is that so many juvenile members were transferred from the Juvenile to the Adult department during 1941, that the total membership figures, although showing a general gain during the year, also indicated an increase in the Juvenile Department. Second reason is that a strong Juvenile department reflects a strong reserve—a foundation for the future—for the Atlantic Reserve. Third reason, brought home realistically during "Wartime" is that chances for enrolling additional adult members during the year are not as good as they were prior to our entry into the war.

The Convention has decreed that a juvenile convention may be held at anytime according to the decision of the Supreme Board, who has complete power in authorizing such conventions as they see fit. In the event the Supreme Board would have decided to hold juvenile convention this year, they would have to take into consideration that national war-time restrictions have just begun to take effect. Transportation facilities may not be available; and finally, one cannot foresee what will happen in the future.

Rather than take chances, the Supreme Board instead increased the amounts of cash prizes to enrollees of new members into the Juvenile Department. They designed a 50c increase over the regular awards allowed for each new member enrolled according to the plan in which the new member may be insured. For example, the prize for insuring a juvenile in the plan under which assessments are payable at 15c per month, the regular new member enrolled in the same insurance plan will be \$0.50c. Under the new setup the prize for the new member enrolled in the same insurance plan will be \$1.00. And so on with other plans.

In addition, the top five lodges having the highest enrollment of new Juvenile members at the end of the year, Dec. 31st, 1942, will be awarded the following prizes: 1st—\$100; 2nd, \$75; 3rd, \$50; 4th, \$25; and 5th, \$10. All awards will be paid immediately upon conclusion of the campaign.

Juveniles Will Get Defense Stamps

Instead of suspending payments of juvenile assessments over a few months period as was practiced in the past, the Supreme Board this year decided to give every juvenile member who is a member in good standing as of March 31, 1942, 50-cents in United States Defense stamps. The Supreme Board felt that suspending payment of assessments is quickly forgotten and that most juvenile members know nothing of the transaction. Presenting a Defense stamp will impress upon them the fact that they are members of the American Fraternal Union—an organization that does think well of its juvenile members. In addition, awarding Defense Stamps will enable members to develop a habit of saving by investing money in our Patriotic cause.

(Continued on page 6)

ROCK SPRINGS HIGHLIGHTS

Rock Springs, Wyo.—Western Stars Lodge No. 202, AFU, will purchase two \$25.00 United States Defense Bonds. The Slovenian Home, organization belonging to all fraternal societies in Rock Springs, have already purchased \$750 in U. S. Defense Bonds. This is another example of national patriotism sweeping the country and exemplified by our members.

Two more of our boys are in the U. S. Army. They are John Demshar and Frank Taucher. That makes five of our members now in the service.

Albina Rudolph, our treasurer, underwent a major operation last week (Feb. 9) and is doing nicely. She is now at home.

After five years absence, Amelia (Jereb) Parker visited with her parents and friends over the recent holidays.

Louis Taucher was transferred by his company from Cheyenne, Wyo., to Douglas, Wyo. He is now head of the Meat department of the Safeway store in Douglas.

The three AFU Lodges of Rock Springs—No's. 18, 134, and 202, are making plans for a social to be held March 10th at the Slovenian Home. Popular entertainment is planned, and lunch will be served.

Wyoming has been pretty cold this winter, especially Rock Springs' neighboring districts and towns. It's 20 degrees below zero this morning and Edin Valley reported 42 below last week. Pinedale reported 53 below zero last month.

Brrrrr!—Ed.

Fannie Yenko secretary, Lodge 202, AFU.

Juvenile Campaign Activity Urged

Uniontown, Pa.—Lady Luck smiled generously on Sister Mary Ribich of Star Junction, Pa., when she was awarded a radio from Lodge 55, AFU, recently. Also at this writing, I would like to thank all our members and others who worked so hard to increase our lodge treasury.

I would like to notify our members that our Supreme Board inaugurated a juvenile membership campaign at their annual meeting held recently. Cash prizes will be awarded for each new juvenile member enrolled through the entire year 1942.

Members are urged to step out and work to enroll new juvenile members. Leave no stone unturned and do not overlook any prospect. Contact all your acquaintances and friends. Do not leave this work up to your lodge officers alone. They will do their duty, but they must also have the help of their members.

At this time I would like to thank the Supreme Board members for their best wishes extended me by mail during their annual audit and meeting at the Home Office in Ely recently. It is fine that we recognize the active workers of individual lodges.

For Lodge 55, AFU,

Joseph Prah, secretary.

Money talks! United States Defense Savings Bonds and Stamps shout "Victory!"

—For Victory: Buy Bonds—

BRIEFS

Transferred from the Naval Base at Great Lake, Ill., Joe Ulyan, member of Ilirska Vila, Lodge 173, AFU, is now stationed with Co. 18, Sec. H., at the Naval Pier, Chicago, Ill. He had just returned from an 11-day furlough, and he extended regards to all his bowler friends in Cleveland. Chicago's famous skyline is a striking scene on clear days from his position at the Pier, Joe declared.

Tschaikowsky's grand three-act opera, "Mazeppa," will be produced in Cleveland's Public Music Hall, Sunday afternoon, March 8, at 2:30 by the New York Musical Artists of America, Dimitri Chutro, director. The author utilizes the Pushkin poem, narrating in "Poltava" the political complications resulting from the alliance of Mazeppa, leader of Ukrainian independence movement in the late 17th century, and that of Charles XII of Sweden, against Peter the Great of Russia. Opera ends with the defeat of Mazeppa and his Swedish ally by the loyal Russian forces in the battle of Poltava in 1709.

Birth of a seven pound, five and one half ounce baby boy at Mt. Sinai hospital, Feb. 17th, was announced by Mr. and Mrs. John Brilla (nee Jennie Bouha), members of George Washington Lodge No. 180, AFU. Thomas Danhoffer, young son of Mr. and Mrs. Danhoffer, members of the same lodge, became a member of the juvenile department. He was born Dec. 23, 1941.

Frank Martich, star bowler, and member of Lodge 186, AFU, joined the forces of Uncle Sam, Thursday, Feb. 19th.

"ISH DISH DA DEVIL?"

Hitler Phones Reservation

(Ed. Note: Mary Balint, secretary of Lodge 162, Enumclaw, Washington submitted the following clipping taken from the "Washington Teamster." It's good reading and you ought to get a kick out of it. —Editor.)

Hitler called up the Devil on the telephone one day.

The girl at central listened to all they had to say.

"Hello," ('twas Hitler speaking) "Is old man Satan home?

Just tell him it's the Dictator who wants him on the phone."

The Devil said, "Howdy Wolf" and Hitler said, "How are you?

I'm running our hell-on-earth, so tell me what to do."

"What can I do," the Devil said, "dear old pal-o-mine?

You don't need any help from me—you're doing mighty fine."

"Yes, I was doing fairly well, until some time ago,

When a man called Uncle Sam told me to go slow.

He said to me: "Dear Hitler, we don't want to be unkind,

But you've raised hell enough, so you'd better change your mind.

"I thought his lease-lend plan was bluff; he'd never get it through.

But soon he put me on the spot, when he told me what to do.

So that's why I called you Satan—I need advice from you;

For I know that you can tell me exactly what to do."

Satan said, "Dear partner, there is not much left to tell;

For Uncle Sam will make it hotter than I can here in Hell.

I have been a real old Devil, but not half as mean as you,

So the minute you get down here, the job is yours to do.

I'll be ready for your coming and I'll keep the fires all bright;

And I'll get your room all ready, as soon as Sam begins to fight.

For I know your days are numbered, and there's nothing left to tell,

Hang up your phone—put on your hat—and come on down to hell."

—Via V. R., in Omaha Unionist.

Clipped from The Washington Teamster.

(Continued on page 6)

Cheswick Electrons

Cheswick, Pa.—William Stavor, former Electron, No. 228, AFU, president is stationed at the Edgewood Arsenal in Maryland where he is getting along fine. His friends can write him by addressing letters or postcards to him at: Co. E, C. W. S. Tr. Bn.

Dear brother and sister Electrons. Please attend our lodge meetings. Our meeting date is the second Friday of each month at 6:30 p. m. wartime.

We have quite a few members among the men and women who bowl on various teams in our town and they are doing very well. Four members also belong to an independent league, rolling every Sunday night. They'd also like to bowl in the duckpin tournament and we hope it will take place soon.

Joseph J. Yohman, sec'y Lodge 228, AFU.

Editor's Note:—The Western Pa. Federation of AFU lodges has voted to again sponsor the duckpin tournament this year. Inasmuch as the Supreme Board, at its annual meeting voted to suspend all grants from the sports fund for the duration of the war, and instead use the money for the rehabilitation of our soldier-members, we do not know whether the Federation will sponsor the tournament or not.)

IF YOU BUY U. S. DEFENSE BONDS:

You will be helping to defend America, to make it a stronghold of freedom and democracy.

You will be helping to protect your own future... saving for a rainy day.

You will be helping to keep our factories running and all men working.

You will be laying aside funds for college, for emergencies, for comfort and recreation in later years.

You will be helping to protect America from ruinous inflation, preventing hard times later on.

You will be making one of the most rock-solid investments in the world.

Cash Awards to be Given for 1942 AFU Juvenile Campaign

OPENED JAN. 1st, 1942 — CLOSES DEC. 31st, 1942 Due to probable war restrictions, a Juvenile Convention will not be held this year. Instead, the Supreme Board mapped out a campaign for Juvenile members which officially started Jan. 1st, 1942, and will conclude Dec. 31st, 1942. CASH AWARDS WILL BE PAID TO ALL THOSE SOLICITING NEW JUVENILE MEMBERS:

Note:—Cash awards for new Juvenile members are the same as previously allowed. Only change made, effective only during the 1942 Juvenile Campaign is that the Supreme Board has allowed 50-cents additional for every new juvenile enrolled during this time. Under the present campaign schedule the prizes are as follows:

For those new juvenile members insured in Plan JA, the award will be \$1.00;
Plan JB, the award will be \$2.50;
Plans JC for \$500, the award will be \$2.50;
Plans JC for \$1,000, the award will be \$3.50;
Plan JD for \$250, the award will be \$1.50;
Plan JD for \$500, the award will be \$2.50;
Plan JD for \$1,000, the award will be \$3.50.

GRAND AWARDS IN ADDITION WILL BE PRESENTED TO THE LODGES HAVING THE LARGEST ENROLLMENT OF NEW JUVENILE MEMBERS DURING THE ENTIRE YEAR 1942. First prize is \$100; Second, \$75.00; Third, \$50.00; Fourth, \$25.00; and Fifth, \$10.00.

All awards will be paid immediately upon conclusion of the campaign, Dec. 31st, 1942.

Here's your chance to earn extra money this year! Join the AFU Juvenile Campaign Drive today!

With the G-W's Collinwood Boosters

By Little Stan

Cleveland, O.—Many members of George Washington Lodge No. 180, AFU, are looking forward to the celebration of their 15th anniversary scheduled March 10th in Room 6 of the Slovenian National Home (inner building). The social will follow the regular meeting.

Just how the idea of observing the event was hatched makes an interesting paragraph. Our recording secretary, Johnny Merhar was looking about the meeting room. He noticed the old G-W charter hanging on the wall and a quick mental calculation of the date of organization showed it to be 15 years since G-W was born. Since then, a lot of water has poured over the old dam and with it flowed memory of many happy get-togethers. It appears that G-W's at present are awaiting the ebb tide—either that—or all this snow and rain Cleveland has been experiencing will cause the water to flow again—with more social doings and events beginning with a commemoration of the 15th anniversary of the lodge.

The social will not be on a really big scale, so those of you G-W's who have to get up early in the morning for work need not worry about coming in too late. If you can't make it to the meeting—try to attend the social afterwards. We don't mind if you come a little late.

Members are urged to pay their assessments as soon as possible. The secretary will certainly appreciate your thoughtfulness. You can pay your lodge assessments at any time during the month from Wednesday to Saturday in Room 6 of Nova Doba office, 6233 St. Clair avenue. The secretary will also be in evenings of the 25th of each month from 7 to 9 p. m. We really would like to see and meet as many G-W members as possible. Try by all means to attend your 15th Anniversary celebration.

Among proud and happy G-W's are Mr. and Mrs. John Brilla, (nee Jennie Bouha), of Burton, O., now residing at 9507 Cornelius Ave., Cleveland. Reason is that on Feb. 17—right between Lincoln's and Washington's birthday—they became proud parents of a

John Laurich,
Lodge 188, AFU.

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj	6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
1st Vice-Pres't: Frank Okoren	4759 Pearl St., Denver, Colo.
2nd Vice-Pres't: P. J. O'Block	RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.
3rd Vice-Pres't: Joseph Kovach	132 East White St., Ely, Minn.
4th Vice-Pres't: Anton Krapen	1636 W. 21st Place, Chicago, Ill.
5th Vice-Pres't: Joseph Sneler	5237 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.
6th Vice-Pres't: Mary Predovich	2300 Yew St., Butte, Montana
Secretary: Anton Zbasnik	AFU Bldg., Ely, Minnesota
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr.	AFU Bldg., Ely, Minn.
Treasurer: Louis Champa	Ely, Minnesota
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch	618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terboeck	6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

TRUSTEES:

President: John Kumse	1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranichar	1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2nd Trustee: Matt Anzelc	Box 12, Aurora, Minnesota
3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr.	Box 31, Meadowlands, Pa.
4th Trustee: F. J. Kress	218-57th St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE

J. N. Rogelj	6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
Anton Zbasnik, Secretary	AFU Bldg., Ely, Minn.
John Kumse	1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar	1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Andrew Milavec, Jr.	Box 31, Meadowlands, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish	1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Mikee	Box 46, Strabane, Pa.
2nd Judiciary: Rose Swetch	Ely, Minnesota
3rd Judiciary: Steve Mauser	4627 Logan St., Denver, Colo.
4th Judiciary: Ignac Zajc	683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Boosters Drub B-R's; Gain Tie for Lead

Cleveland, O. — The long reign of first place by the Betsy Ross Flagmakers was brought to an end last Friday evening. It was the Collinwood Boosters who brought about the disruption of the Flagmakers' reign by handing them a resounding three game reverse. The clean sweep thus enabled the Boosters to gain a foothold on first place with the Betsy Ross crew.

In administering the triple reverse to the Betsy Ross team the Collinwood Boosters set a new league mark of 2590. The second game of the encounter was decided by the mere margin of two pins. As result of their clean sweep the Boosters have extended their winning streak to twelve games.

Back to Life

ONWARD BETSY ROSS!

By Dorothy Rossa

Cleveland, O.—It was a fifty-fifth meeting with Barberton last weekend. Two Barberton teams battled against two Betsy Ross teams. The final scores showed one Barberton and one Betsy Ross team victorious. As usual it was swell having all those St. Martins out and we hope they will be coming to Cleveland again very soon. The Betsy Ross girls' team arrived at the alleys only to find that the opposing team had failed to appear.

All Betsy Ross members are asked to please save their sales tax stamps and bring them to the next meeting.

A new entertainment committee was assembled at the last meeting. With Blackie Krall, J. P. Morgan, Ann Urbanic, Ivan Rozane, Ike Kocin, Eleanore Alic, Lena Femec, Catherine Krall, Rosemary Rossa, and Y. T., Betsy Ross will keep right on giving not only its own members but also its many friends the best of times.

As we close this column, we wonder how soon we will be able to bring you scoop announcements on certain engagements. And we're looking at you, Ivan, Blackie and Ike.

For all our own B. R. members—remember Patsy, Sailor, Joe, Marsen, and others—and for our country's sake buy defense bonds. Do your part to the utmost of your ability as these boys are doing theirs.

Stay-at-Homes Gathering Scrap for Uncle Sam

The need for more paper, old rags, scrap metal and old rubber by the war factories is terribly acute. The public can get into this Big Scrap by turning its salvage materials over to the Salvation Army at once.

If you knew that a single ton of paper wraps or packages 16,700 rounds of fuses; or 670 3-inch anti-aircraft cannon shells; or 1340 75-mm Howitzer craft cannon shells; or 1,000 shells; or 8,000 37-mm air 155-mm Howitzer powder charges; or 667,000 30-cal. small arms ammunition (bullets) would you burn or destroy beyond the possibility of salvaging any paper? Naturally, you would conserve it and the Salvation Army suggests that "for the duration" you **"GIVE A CORNER OF YOUR CELAR TO UNCLE SAM AND THE SALVATION ARMY."**

Scrap Metal, Old Rubber and Rags are equally as important in the war needs of today and all these should be carefully saved along with books, magazines, tires, clothing, carpets, furniture, old stoves, bottles of all kinds, jars and kitchenware. If you are missed by the regular call, or the accumulation becomes too large, phone HENDERSON 5357, or send a postal to 2179 East 55th Street, and a truck with the red shield will call for your contribution, or if your patriotism runs high enough bring it to the rear of the address given.

Adjutant Peter J. Hofman, Officer in charge of the Salvation Army's Social Service Center, pointed out that there has been no slackening in its regular program of furnishing handicapped persons with employment, shelter, clothing, family needs, spiritual help and encouragement. About 150 persons are being now so served.

Husband:—"I've got my life insured for ten thousand dollars."

Wife:—"Good! Now you won't need to see your doctor every time you feel a little upset." — Fraternal Monitor.

Napredek Notes

Euclid-Cleveland, O.—Hello, this is your reporter again. Brother Frank Chukayne's article last week was neatly done. Keep it up Frank. Also enjoyed among other columns, the one headed: Collinwood Boosters.

Last week the Napredek Cavaliers were on Victory lane until St. John's Johnnies put a detour sign up, and the Cavaliers won only one game. The big noise for the Cavaliers was Rudy Sterlekar with a 205 game, and 498 series, and Frank Smrtnik helping with a 458. Barba led the Johnnies with a 453 series, and Vince Hart assisted with a 439. Tomorrow the Cavaliers will meet Ilirska Villa No. 2 for undisputed position of fourth place.

The Bums battled with Ilirska Villa No. 2 last Friday, and lost two games to them. Johnny Champa, the captain, bowed with his team and tried to inspire them with 164, 124 and 186 games, for a 474 total, but to no avail. Johnny Krince assisted with a 440 series, with a 200 game sandwiched between 127, and 113. The Bums will meet the St. John "Johnnies" tomorrow and attempt to cut the lead.

Johnny Smrtnik of the Bums may be leaving us soon for the armed forces of the United States. The "Bums" as well as Cavaliers surely will miss him, because he is a steady bowler and friendly guy.

Last Saturday Betsy Ross played a match game series with two Barberton teams. There was a lot of excitement and rivalry between the two "first" teams right up to the end. The visitors took the honors in this engagement, but were inflicted the penalty by the second B. R. team. All in all we believe Betsy Ross enjoyed having the Barbenton boys visiting in Cleveland for a change.

In the near future Napredek's Cavaliers and Bums are meeting the St. Martin's keglers from Barbenton in a return match game. The contest will probably be held at the E. 185th Street Bowling Center, and we are looking forward to the occasion. So, lodge members, please take notice and watch this column for the definite date, then reserve the evening to come out and show Barbenton that you are loyal toward the two teams of your lodge. When we were in Barbenton recently there was a big crowd to cheer St. Martin's two teams, and they must have been proud of them. So be there, then we can be proud too.

Yours truly jotted this down on the spur of the moment:

DON'T GIVE UP

Don't get disgusted with the Government

If the Army has a few setbacks;

Don't think you could have run the Government

And would have saved those setbacks.

Just hitch up your belt and smile,

There's a silver lining in every cloud,

For with our home defense a-humming

And our boys up there at the front

Will set the rising sun beyond the horizon,

And break the Nazis from the Axis top;

So, don't give up, just smile and say

We'll fight till victory is ours.

Fr. Orzem, Napredek, 132 AFU.

—For Victory: Buy Bonds—

Let freedom ring on Uncle Sam's cash register! Buy U. S. Defense Bonds and Stamps.

—For Victory: Buy Bonds—

Bonds or bondage? Buy U. S. Savings Bonds.

The Magic Carpet Juvenile Page

LIKES "SLATKO SNEEZE"

Detroit, Mich.—Hi folks! It's just me again. I'm rarin' to go and simply doulng over with laughter at our honor guest columnist, namely, Mr. Slatko Sneeze.

After reading about the Defense Savings Program for school children, I thought I would write and tell you about the plan carried out by the high school which I attend.

Every Wednesday is designated "stamp day." At the beginning of the third hour when the teacher calls roll, the students answer "yes" to indicate whether they wish to purchase stamps. Stamps of all denominations are sold. One person takes the orders for stamps to the office, gets them, and gives them to those who placed orders.

This plan runs as smooth as clock-work and doesn't interfere with the classes in the least. The total stamp sales rise weekly and every pupil is proud of this fact. My future Sophomore year shines brightly on the not too far away horizon. Few people know the relief I show with others of my class at the thought of graduating from freshman ranks and no longer be haled by the almost despised title of "freshy."

In closing I would like to use a phrase by Bob Burns of radio fame: "Remember when we bury the hatchet we'll bury it in the axis."

Anna Hiti, Lodge 144, AFU.

SHE BOUGHT A DEFENSE BOND

Strabane, Pa.—This is my first article for this year and one that I like if I do say so myself.

I helped Uncle Sam. I bought a \$25 Defense Bond with all the money I had and I'm still buying Defense Stamps.

Are all you other juveniles doing your bit? Well, even if it is just 10¢ it helps America toward Victory.

Each dime is a weapon against those barbarous, treacherous, people. So I ask you all to do your part and

Keep 'em Flying
Keep 'em Buying
And keep the yellow Japs a falling.

I am also attending the local Red Cross First Aid Class which is held in the Old High School Auditorium in Canonsburg every Friday at 7:30 p. m.

This is a very funny month. One week (the first week) of January it's 21 below zero and then it's 48 above the next week.

Well until I write again,

So long and Remember Pearl Harbor!

Dorothy Martineic, No. 149 AFU.

FIRST AID

Strabane, Pa.—The detailed treatment for shock is as follows: (1) Heat—this is most important; (2) Position—second in importance; (3) Stimulants—valuable in mild cases, but a poor third in serious cases.

Wrap the patient in blankets, coats, robes, etc., underneath as well as on top, to prevent further loss of body heat. If possible apply external heat by using hot water bottles, hot bricks or bags of salt. These should be carefully tested by holding against the cheek or elbow for half minute, and then wrapped in one layer of cloth or paper. It is very easy to burn a person seriously who is in a state of shock or is unconscious.

Lay the patient on flat surface and elevate the feet, legs and thighs, or merely have him lying flat. Above all do not have the patient sit up, except in chest injuries and nose bleeds.

Give one teaspoonful of aromatic spirits of ammonia in half glass of water. This can be repeated every 30 minutes as needed. Coffee and tea both contain caffeine, which is an excellent stimulant. Hot water and hot milk have some stimulating effect. Do not attempt to make an unconscious person drink. An inhalation of aromatic spirits of ammonia on a handkerchief (or household ammonia on a handkerchief diluted one part to seven of water) or smelling salts, placed near the patient's nose, should be used in case the patient is not conscious. Do not give a stimulant in severe bleeding until the bleeding has been checked. Do not give a stimulant to a patient that has a fractured skull, apoplexy or sunstroke.

Dorothy Martineic, No. 149 AFU.

BUY A BOMBER

Detroit, Mich.—Don't look now, but it's me again. Yep, me again, feeling wonderful cause the Magic Carpet is floating along again. But I'm sure that everyone of you feels as I do about the farewell message from Elsie Desmond. Gosh, Elsie we hate to see you go.

The subject under discussion seems to be knitting. I knit too. But I feel about my knitting as Louise Harvat does about hers. Louise, maybe you and I can get a job knitting for the enemy to break their moral.

The pupils of our school are contributing to a Buy a Bomber Fund and everyone who contributes to the fund has their name put on the Buy a Bomber Honor Roll. The honor roll will be presented to the government along with the money for the bomber.

Come on gang let's get behind our boys in camp and make that All Clear sound.

This is your Hazel Park writer signing off for Detroit and Lodge 144.

Anna Hiti, Lodge 44, AFU.

SISTER ENCOURAGED BROTHER

Barberton, O.—Encouraged by my sister Mary, and finding some spare time, I decided to write to the Nova Doba. Maybe it seems like we are the only Juvenile members in Barberton because we are the only ones to write.

St. Martin's Lodge 44 has a fairly large group of Juvenile members. But no interest being paid to it. That also applies to me. I believe there should be a change. For some day we will be called upon to take up where our parents leave off. Little Stan is getting old you know, or so he tells people. So someone will have to take his place too. So let's write to the page more.

Well Friday, February 6, Norton played Coventry in which we lost a thriller by the score of 42 to 39. Norton being the school I attend lost almost all of its basketball games. I was on the team, but was forced to quit because I received an injury to my right side about two weeks ago. I also played football and I received a varsity letter. Due to this injury I may not be able to play basketball or football any more. Thinking it over I don't know what I am going to do now. One thing is sure—and that is to write to the Juvenile page. Well I am running out of words as you see. So goodbye now!

Tony Novak, Lodge 44, AFU.

P. S. I am just kidding Stan.

REMEMBER—WE ARE ON WARTIME

Ely, Minn.—It's been a long time since I've written and I'm sorry I've neglected my duty so.

I'm in the eighth grade now and we have a Hobby Club in our room. We have still times working together and having meetings.

We are going to have a club flag and I've been elected chairman of the committee.

On February 10th, we had a skating party and later we went down to the Coffee Shop for lunch.

The weather is just perfect in Ely. Not too cold for any sports. The most important winter sport for me is skating and I spend most of my spare time skating. I wish summer would come though, so we could go roller skating and hiking.

I see Ely is quite well represented in the Juvenile page and I'm glad.

We must all remember that we are in war now and not be sad over the sacrifices we must make. So I, as just a plain American, say "love, be loyal, and help protect your country and it will do the same for you."

Truly yours,

Mary Ann Sever (Age: 13)
Lodge 120 AFU.

STATION E-L-Y!

Ely, Minn.—Joseph Kovach, Commercial Club president, and third supreme vice-president of our AFU, Ray Hoeller, secretary; and Mayor John Kapsch attended the Virginia Chamber of Commerce dinner in Virginia, Minn., recently.

Mrs. Edith Johnson and her associate piano teacher, Mrs. Goldie Anderson presented the following pupils in a recital Feb. 2. Dewey Carlson, Betty Kangas, Judy Carlson, Carol Nelson, Arthur Nelson, Dorothy Jaichie, Lois Carlson, Carol Gustafson, Mary Ann Starkman, Patsy Buccowich, Dick Kangas, Florence Startz, Andrew Spoharich, and Donald Kangas.

Board of trustees and officials of the AFU completed the annual audit and meeting at the Home Office in Ely, Minn.

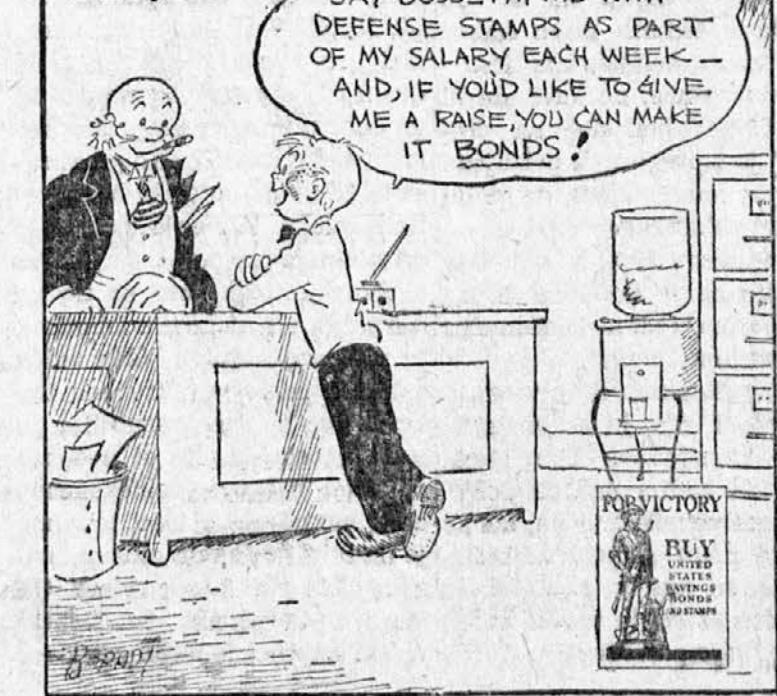
At the annual meeting of the Jugoslav National Home new officers were elected and appropriations were made as follows: \$25 to Iron Lung fund; \$10 Slovane Radio Hour; \$2,000 in U. S. Defense Bonds. Officers elected were:

John Mehle, president; Joseph L. Champas, vice-president; Andrew Pert, financial and recording secretary; Joseph Milkovich, treasurer; John Orrin, chairman, Frank Erzar Sr. and Jacob Kunstel, trustees; Frances Varoga, chairman, Francis Kalan, secretary-treasurer, library committee; Matt Vernon, chairman and manager, Frances Jarko, and John Dragavon, directors of the Club. Your reporter of Lodge No. 1, signing off until next time—

Margaret Mary Startz,
Lodge No. 1, AFU.

"SMITTY"

SAY BOSS—PAY ME WITH DEFENSE STAMPS AS PART OF MY SALARY EACH WEEK—AND, IF YOU'D LIKE TO GIVE ME A RAISE, YOU CAN MAKE IT BONDS!

RECEIVES MANY POSTCARDS

Ely, Minn.—"I'd like to see some postcards, please." Yes, I've been busy answering postcards since my last article to the Juvenile Page, sometimes receiving as many as four cards in one day. Yes, collecting postcards as a hobby is a lot of fun and I'll still answer all of you juveniles who send me cards.

I see that Rose Kuznik reports on her lodge's activities quite regularly in the adult page. Just keep it up, Rose, but we would like to see you write more often to our own page.

I also see where Dorothy Martineic is writing a series of articles in First Aid. That's a good idea, Dorothy. I took a course in First Aid last year and enjoyed it very much.

All the juveniles, I know, were disappointed to find out that Elsie Desmond is leaving the Juvenile Page. We'll all miss your wonderful articles Elsie. Your letters to our page have made you many friends. I am sure, even though they have never seen you, because your wonderful personality can be seen right through your articles.

We're glad to welcome Helen Omerza as a new writer. You're off to a good start, Helen and I hope you continue along with Sylvia Baudek and Louise Harvat in representing Ely. Helen's brother, Joe Omerza, was a delegate last summer.

Until next time, juveniles, this is your Ely correspondent.

Florence D. Startz
No. 1, AFU.

"WE MUST DO OUR PART"

Frostburg, Md.—What! I hibernated for the cold winter, too? Well, I hope not.

First of all, I would like to thank you very much for my dollar check. It came in handy around Christmas time. I was thrilled when I received the award for my article. This award has encouraged me to write more often to this wonderful page. I suppose everyone is looking forward to the end of this ghastly

Marta Ostenso

Klic divjih gosi

Moji spomini in vtisi iz Jugoslavije

(Nadaljevanje s 3. str.)

Fusi, ki je bil od nekdaj top v mišljenju, ga je negotov poigledal, ker ni bil povsem dobro razumel zadeve. Nato mu je počasi rdečica zalila obliče. Stisnil je ogromne pesti in se zagnal proti Kaleb.

"Le počasi, Fusi, le počasi," se je rogal Kaleb. "Poglej najprej v blagajno. Medtem mi pa sporoči, če bi hotel napraviti z menoj kupčijo za tisti les tam doli med mojimi pašniki. Čim prej, tem bolje zame."

Skočil je na voz in oddrdral.

CETRTO POGLAVJE

I.

Trije črnooki Klovaczevi otroci niso več prinašali Lindi v majskih jutrih ne žafrana ne vijolice. Povedali so ji, da jim je oče resno obolel. Ker ni bilo matere v njihovi družini, so se odpeljali vsi otroci s Klovaczem v zaprtem vozu v mesto na jugu, da bi iskali pomoč pri nekem glasovitem zdravniku. Seveda bi bilo to lahko požrlo Klovaczu vse prihranke.

Otroci so povedali Lindi ob sklepnu šolskem dnevu, da je oče najel nekega moškega, ki naj bi v njegovi odstotnosti pazil na živino. Baje je ta zelo čeden, krepak možak; prinesel jim je sladčic iz mesta, jim dovolil, da so mu brskali po žepih in obdržali ves srebrni drobiž, ki so ga našli v njih. Tako prvi dan so se tako spriznjili z njim, da so mlajši med njimi smeli plezati po njem in prevratati kozolčke, dokler ga napolnili podrli na hrbet, da je obležal in se presrčno krohotal.

Cez nekaj dni je šel varuh v Yellow Post in prinesel nazaj škatlo, ki je znala peti in gosti. Poslali so mu jo bili iz mesta, odkoder je bil prišel. Razen tega so mu poslali lepo število knjig v sijajnih usnjati vezavi, ali otroci niso mogli prečitati v njih niti besedice, kaj šele celega stavka. Naj je bil možak kdor, kolize, eno je bilo nesporno: pridobil je deco popolnoma zase.

Tačas so postali večeri tako čudovito lepi, da Linda ni mogla prenašati občutka tesnobe na Garovi farmi. Polagoma se je privadila delati po pouku daljše izprehode v okolico in se vratale še tik pred večerjo. Redko kdaj je srečala človeka, bodisi voznika ali pešca, ki bi ji kalil milino samotnih izletov. Ker jo je mučila želja, da bi zvedela kaj več o človeku iz mesta, ki je prišel na Klovaczevo kmetijo, jo je večkrat motila skušnjava, da bi jo mahnila tjakaj. Seveda je stopila na stežaj vrata. Zadržal je vzklik, ki mu je bil že na ustih. Njegovo bistro oko je naglo objelo nepričakovane gosta, pričemer je občutil lahno zadrgo.

"Halo!" je vzkliknil. "Na slabo vreme ste naleteli, kakor vidi. Le hitro noter!"

Linda se je obotavljala ozrla proti konjičku, nakar je Mark naglo stopil ven. "S konjem že opravim jaz, gospodiča Archer, učiteljica v Oelandu."

Mark je odstopil za korak in odprl na stežaj vrata. Zadržal je vzklik, ki mu je bil že na ustih. Njegovo bistro oko je naglo objelo nepričakovane gosta, pričemer je občutil lahno zadrgo.

"Halo!" je vzkliknil. "Na slabo vreme ste naleteli, kakor vidi. Le hitro noter!"

Linda se je obotavljala ozrla proti konjičku, nakar je Mark naglo stopil ven. "S konjem že opravim jaz, gospodiča Archer, učiteljica v Oelandu."

Z oljnatim platom pogrnjevala miza je bila pripravljena samo za eno osebo. Nešteto dežnih kapljic je trkalo z drobnimi prstki na stekla v oknih.

Linda je razgrnila zaveso.

Mark Jordan se je vrnil v hišo. Dežne kapljice so se mu nabrale v temnih laseh kakor biseri in mu curljale nizlice. "Slabo vreme, ne kaže, da bi ostal človek pod noč na prostem," je izpregovoril prisiljeno in se pri tem spomnil, da je bil že rekel nekaj takega. Da govorimo resnico: Lindin prihod v hipu, ko se je hotel vdati nemoteni samoti za nedolochen čas, ga je nekam osupnil.

"Oh, rada imam tako vreme," dejala Linda, ki se je čutila srečno in udobno. "Prav rada jašem ali hodim peš ob dežju. Četudi mi pokažete vrata, me ne bo niti malo vznemirilo." Zasmajala se mu je s stola pri ognjišču, ki se je usedla nanj.

(Dalje prihodnjek)

pim v njegovo stanovanje. Kajti nič mu nisem naznanih, da predem. Nato obiščem še njegovo sestro, ki je imela tedaj vetrinovo z žensko konfekcijo, in ker je bilo že ob času, ko se prodajalne zapirajo, je tudi ona zaprla svojo ter šla z nami v Kolodvorsko ulico, kjer je imel njen mož Pepe dobro znano in tako čislano gostilno "Pri starem Tišerju." G. Ločnikar in njegova žena me prepustita. Peper, njegova žena in njegova hčerka pa jaz se nadalje pogovarjam o življenju v Ameriki in Jugoslaviji. Kmalu pa pravi Peperova hčerka, da bi bilo dobro, če bi šli v kino. Njen predlog je bil soglasno sprejet, pa se odpravimo v filmsko gledališče. Tam se je predvajalo največ v českem, nemškem in tudi angleškem jeziku. Z vsebino predvajanja sem bil še dosti zadovoljen. Nekako ob desetih zvezcer se vrnemo v dobrem razpoloženju na Peperov dom, kjer se še malo pogovorimo o kinu, nakar se jaz poslovim po njih z namenom, da jo mahнем v Mikličev hotel k počitku. Ali kako sem se varal! Ko pridev v restavracijo, me je tam čakala večja družba moških in ženskih ter me obusa s najrazličnejšimi vprašanji. Odgovarjal sem jim, kakor sem vedel in znam. "Ali poznate tega in tega?" To vprašanje je menda bilo vsem na jeziku. Seveda nisem vsem mogel kaže. Ali ker sem bil večkrat delegat na konvenciji, mi je znam marsikatera naš rojak in marsikatera naš rojakinja. Tuji jaz nisem bil skop v vprašanji, na katera sem dobil več ali manj povoljne odgovore. Zadovoljen sem bil z vsemi; le tega ne vem, kaj so si mislili oni o meni.

Prihodnji dan se odpravim v Kamnik, da uredim tamkaj več zasebnih opravkov. Ker me je pri zajtrku v restavraciji zoper zadržala neka skupina ljudi, bi bil skoroda zamudil vlak. Še par minut zamude, pa bi bil vlak odkurnil proti Kamniku brez mene. To planinsko mestece ni bogove kako daleč od Ljubljane. V njem je poleg drugih reči tudi precej razvita tovarna za smodnik. Ker sem pravzaprav hotel v vas Stahovico, kjer prebiva brat moje pokojne žene John Vettoraz, sem v Kamniku le pozvedel, kod pridev tjakaj. Počasi jo mahmem peš v tisto vasično, a med potjo opazujem življenje in delavnosti, stojijo prazni in iz dneva v dan bolj razpadajo.

Poslovivši se od nje grem k avokatu Potokarju, ki sem ga že prej omenil, da opravim svoj zadnji posel v Kamniku. Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.

Odvetnik Potokar prizna moje posel v Kamniku.